

Deel van het interieur van de „Ayer Itam Temple“

met driehoekige addekop en aan de staart een rode punt. Typisch is, dat de dieren in de tempel alle aan de grijs-groene kant zijn, een variëteit van Malakka naar ik aanneem.

Doordat het dier zich graag in de theestruiken ophoudt en door zijn beschuttende kleur moeilijk te onderscheiden is, komen er bij de theepluk nog al vaak ongelukken voor. De gevolgen van de beet zijn zeer onaangenaam; men is er dagenlang ziek van, maar de afloop is slechts zelden dodelijk. Verwaarloosde gevallen leiden wel tot amputeren van de arm.

Deze adder wordt niet lang: 75 à 85 cm is de grootst bekende maat. Zij is levend-barend. De Maleise naam is „Ular bisa“. Het geheim, dat de slangen in de „Snake Temple“ op Penang zeer traag zijn en nooit de tempelbezoekers bijten, is in de eerste plaats, dat zij goed gevoed worden. De Chinezen daar vertelden mij, dat men ze uitsluitend rauwe eieren toedient. Verder hangt in de tempel steeds een dikke wierookwalm, waardoor zelfs de bezoeker min of meer doezelig wordt. Het is mijn mening, dat de adders daardoor voortdurend in een zekere staat van bedwelming verkeren. Het voedsel zal dan ook wel kunstmatig toegestopt worden.

Een andere Chinese tempel op Penang, waar heilige reptielen zijn te bewonderen, is de geweldige „Ayer Itam Temple“. Dit

is een groot gebouwencomplex, eigenlijk een soort museum van Chinese religieuze beelden — waaronder indrukwekkende, grote albasten en bronzen Boeddha's —, allerlei kostbaarheden en juwelen, door de schatrijke Chinezen van Malakka bijeengebracht. Bij de ingang bevindt zich een grote vijver met honderden schildpadden, grote en kleine door elkaar, alle van dezelfde soort. Iedere bezoeker is verplicht deze dieren te voederen en moet daartoe een bos van een tropische groentesoort bij de wachters kopen. Het is van het begin tot het eind een grote bedelpartij wanneer men als toerist deze tempel bezoekt. Het begint al vóór de ingang, waar een troep haveloze en soms misvormde bedelaars u bestormt. In de tempel zelf nodigen de priesters u uit bij hen de thee te gebruiken en uw naam in een groot boek te schrijven. Van u wordt dan verwacht, dat u een flinke gift voor de tempel offert!

Ik verwonderde me er eerst over, dat waterschildpadden plantaardig voedsel namen, maar naderhand begreep ik dat de soort — waarschijnlijk behorend tot het geslacht *Batagur* uit de grote familie *Testudinidae* — hoofdzakelijk herbivoor is, zoals zovele soorten van brakwater- en sawahschildpadden van Malaysia. De Maleise naam is „tuntung“. Deze dieren kunnen ruim een halve meter lang worden.

Een gelukte kweek van *Lacerta viridis*

door E. Ch. P. Geerlings, Haarlem

De grootste voldoening schenkt het de verzorger van dieren steeds, als men constateert, dat ze tot voortplanting overgaan. Met trots annonceert een dierentuin steeds: „hier geboren op . . . .“, en wie kent niet de vele beschrijvingen van gelukte kweken met aquariumvissen? Het vergaat de terrariumhouder niet anders, en daarom volgen dan hier mijn wederwaardigheden

bij de kweek van onze overbekende *Smaragdhagedis* (*Lacerta v. viridis* (Laur.)). Het was in juli van 1953, dat een wijfje van de smaragdhagedis duidelijke tekenen van een voortschrijdende „zwangerschap“ vertoonde. Het behoeft geen betoog, dat ik het diertje dagelijks in het oog hield, om eventuele eieren te kunnen redden. Op zekere dag was het zover en vond ik een

aantal eieren in het terrarium. Ik plaatste de eieren in een bakje met turfmoel, licht vochtig. Overdag brandde ik er een lampje (35 Watt) boven, welk lampje in een reflector was geplaatst om de warmte te kunnen richten. Een thermostaat was ingeschakeld, die afgesteld was op 28° C. Des nachts werd de verwarming uitgeschakeld. Na verloop van enige tijd, het was toen Augustus geworden, vond ik op zekere dag een vijftal jonge dieren op de turfmoel. Ze werden in een bakje met houten bodem geplaatst, waar ze zich niet konden verschuilen en waarop ik op gezette tijden een lamp brandde. De dieren aten kleine wasmottenlarven, afgewisseld met jonge spinnetjes en zeer kleine meelwormen. Bovendien bestraalde ik de dieren nu en dan met een hoogtazon. Dit nam niet weg, dat ik toch na verloop van tijd verschijnen van Engelse ziekte meende waar te nemen. De diertjes zagen er niet meer zo

flieurig uit en bewogen zich schijnbaar moeilijk. Vanaf dat moment verschafte ik ze Davitamon-druppels, met klaarblijkelijk gunstig resultaat.

In de winter liet ik ze in de bak, doch gaf ze nu en dan — tijdens vorstperiodes — een lichte winterrust, door de bak geheel onverwarmd te laten. Na zo'n rust kregen ze dan weer lampbestraling, waardoor ze opnieuw levendig werden en tot voedselopname overgingen. Vanaf Februari 1954 werden ze weer regelmatig verwarmd, en het schijnt, dat de diertjes met succes door hun vleugeljaren zijn gekomen. Eén van de vijf exemplaren stierf voor het invallen van de winter.

Het is jammer, dat de schrijver ons geen mededelingen heeft gedaan over de groei van de jonge dieren in cijfers. Juist bij het grootbrengen van ei tot volwassen dier kunnen in dit opzicht zulke belangrijke gegevens verschaft worden. Het is ons niet bekend, of de schrijver de diertjes regelmatig gemeten heeft. (Redactie)

Over nieuwe importen van de Italiaanse Alpenwatersalamander *Triturus alpestris apuanus* bon.

door H. E. Hübener, Berlijn. Lid der Vereniging

Voor de tweede wereldoorlog was deze sierlijke, mooi getekende zuidelijke verwant van de inlandse **Alpenwatersalamander** — *Triturus alpestris alpestris* Laur. — steeds aanwezig in de bakken van vele kwekers en liefhebbers.

Zijn voornaamste verspreidingsgebied ligt, volgens tot dusver bekend geworden vondsten aan de Riviera, vooral in de omstreken van Genua, de Apenijnen, maar waarschijnlijk toch ook nog in andere bergstreken van Italië.

De Italiaanse Alpenwatersalamander wijkt, door zijn in het algemeen geringe grootte, zijn sierlijke gestalte en de levendiger kleurschakering, namelijk bij het ♂, de jonge dieren en de larven, alsmede door de neiging tot het vormen van ronde, donkere spikkels en vlekken (oogvlekken) aan de keel, veel zeldzamer ook op de buik, van de typische vorm af. De eerste in mijn bezit zijnde dieren, die in gevangenschap zeer lang meegaan en in meerdere generaties gekweekt werden, stamden af van een import in het jaar 1925 uit Genua en omgeving. Na 1945 was de *Triturus alpestris apuanus* aanvankelijk uit de bakken van kwekers en liefhebbers verdwenen. In de jaren 1952/1953 verkreeg ik twee nieuwe importen van deze interessante salamander uit Italië, en deze importen verdienen — ook in biologisch opzicht — door hun afwijkingen van de tot dusver alleen uit Genua bekende dieren, een uitvoerige beschrijving. Doch,

alvorens ik hiertoe overga, wil ik de heren Prof. Massa uit Massa/Apuania en Dr Lanza uit Florence hier hartelijk dank betuigen voor het verstrekken van zowel het levende als het talrijke geconserveerde materiaal. De eerste import, van 1952, bestond uit 9 dieren, 5 ♂♂ en 4 ♀♀, allen volwassen, en kwam uit het Lago Baccio in de buurt van Florence, provincie Modena. De salamanders maken allen een uiterst stabiele indruk en imponeren door hun grootte, welke die van de Genuese dieren ten dele aanzienlijk overtreft. De gemiddelde grootte van de import uit Genua, in het jaar 1925, lag voor de mannelijke dieren bij ongeveer 70 mm en voor de vrouwelijke bij ongeveer 90 mm. De ♂♂ uit het Lago Baccio daarentegen meten resp. 79, 80, 82, 86 en 86 mm. De breedte van de kop is bij allen dezelfde, n.l. 10 mm, terwijl de lengte van de kop varieert tussen 12 en 15 mm. Dit is aanzienlijk meer dan voor de dieren uit Genua door Dr Wolterstorff wordt aangegeven: breedte van de kop 7—8 mm voor de ♂♂, 9—10 mm voor de ♀♀. De koplengten worden niet vermeld. De salamandervrouwjes uit het Lago Baccio hebben de volgende afmetingen: resp. 97, 100, 100 en 102 mm. De breedte van de koppen bedraagt 11 mm, alleen bij het kleinste ♀ werden 13 mm gemeten. De lengte van de koppen varieert tussen 14 en 15 mm. Hoezeer echter de vormen in gevangenschap zich kunnen wijzigen, moge een voorbeeld duidelijk maken. De